

Adviesnota algemeen bestuur

Voorstel van het dagelijks bestuur

16 december 2024

Openbaar

Ja

Registratienummer

2025-000001

Datum

15 januari 2025

Agendapunt

B4

Onderdeel

SamenTwente

VTT

Onderwerp

Tijdelijke begrotingsuitbreiding Veilig Thuis Twente en raming renteopbrengsten

Voorstel

1. De gemeentelijke bijdrage Veilig Thuis Twente incidenteel met € 983.000 uit te breiden om Veilig Thuis Twente in staat te stellen haar wettelijke taken uit te voeren.
2. Voor de financiering van de begrotingsuitbreiding in 2025, in te stemmen met het voornemen om de begroting van 2025 te wijzigen en deze wijziging voor zienswijzen voor te leggen aan gemeenteraden.
3. De begrotingsuitbreiding van 2026 op te nemen in de nog op te stellen begroting 2026 en deze begroting voor zienswijzen aan te bieden aan de gemeenteraden.
4. De gemeentelijke bijdrage Veilig Thuis Twente incidenteel voor 2025 te verlagen met € 250.000 door de renteopbrengsten schatkistbankieren te ramen, zodat in 2025 de meerkosten uitkomen op €733.000.

Inleiding

Op 14 februari 2024 heeft u besloten tot een verdiepend onderzoek naar de ontwikkeling van de meldingen bij Veilig Thuis en de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties in de keten. Ook is besloten dat er binnen SamenTwente een kerntakendiscussie wordt uitgevoerd. In dat licht is ervoor gekozen om de begroting van Veilig Thuis Twente in eerste instantie tijdelijk uit te breiden en op basis van de uitkomsten van beide genoemde onderzoeken, in december 2024 te besluiten over de (financiële) toekomst van Veilig Thuis Twente (VTT). In de bestuurlijke bijeenkomst van 25 september 2024 is afgesproken dat de opleverdatum van de kentakendiscussie voor pijler Veiligheid wordt verplaatst van december 2024 naar 1 mei 2025. Dit is in uw vergadering van 16 oktober 2024 door de voorzitter van de bestuurlijke begeleidingscommissie-kerntakendiscussie ook medegedeeld. De verplaatsing van de opleverdatum betekent ook dat er voor VTT opnieuw een tijdelijke voorziening

nodig is. In uw vergadering van 13 november zijn de uitkomsten van het BMC-onderzoek gepresenteerd. Op basis van dit rapport kunnen nog niet definitieve besluiten genomen worden. Daarom ligt nu wederom een tijdelijke oplossing voor VTT voor.

Beoogd effect

Een Veilig Thuis dat in staat is om de wettelijke taken uit te voeren, waardoor de inwoner van Twente de juiste interventie krijgt wanneer er sprake is van huiselijk geweld en/of kindermishandeling.

Argumenten

1.1 De wettelijke taken van Veilig Thuis Twente kunnen op dit moment niet worden waargemaakt

Met de inzet van VTT, willen gemeenten langdurig en vermijdbaar lijden van kinderen, volwassenen en hun omgeving voorkomen. Hiervoor is het van belang om meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling binnen de wettelijke termijn af te handelen en daarin kwalitatief goed werk kunnen leveren.

1.2 De IGJ heeft VTT opdracht gegeven om een plan van aanpak te maken om meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling tijdig te beoordelen en te behandelen.

Dit komt voort uit de bevinding dat Veilig Thuis-organisaties in Nederland moeite hebben om de wettelijke termijnen voor de behandeling van meldingen te halen, wat ernstige gevolgen heeft voor de veiligheid van kinderen en gezinnen. De opdracht van de IGJ is geen opdracht voor aanvullende taken maar een opdracht om zo spoedig mogelijk te gaan voldoen aan onze huidige wettelijke verplichting.

1.3 De ambitie van Veilig Thuis Twente kan op dit moment niet worden waargemaakt

De ambitie gaat verder, namelijk om de cirkel van geweld te doorbreken en te voorkomen dat er geweld ontstaat. Daarvoor is het noodzakelijk om meer in te zetten op preventie, meer zichtbaar te zijn in wijken, op scholen, politiebureaus en in optimale samenwerking met partners in de keten werken aan vroeg signalering, voordat het uit de hand loopt. Het gaat ook om inbrengen van expertise in de keten, door ondersteuning, training, voorlichting en kennisoverdracht en ondersteunen bij complexe casuïstiek gemeenten. Deze ambitie kan niet worden waargemaakt met deze extra incidentele middelen, maar is straks wel onderdeel van de besluitvorming naar aanleiding van de kerntakendiscussie.

1.4 De nieuwe ontwikkelrichting is (nog) niet gerealiseerd

In 2024 is besloten dat er een nieuwe ontwikkelrichting gemaakt worden, omdat de komende jaren veel zal veranderen voor VTT en gemeenten. Het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming zal gevolgen hebben voor de wijze waarop in de keten samengewerkt wordt. De Hervormingsagenda Jeugd zal gevolgen hebben voor de werkwijze van de lokale toegang en de samenwerking tussen lokale toegang en VTT/toekomstige regionale veiligheidsteams. Hiervoor is door het AB samen met Centrumgemeente Enschede opdracht gegeven om in het eerste kwartaal van 2024 een plan van aanpak te maken voor deze nieuwe ontwikkelrichting. De opdrachtnemer was BMC. Het rapport is na de zomer opgeleverd en op 13 november besproken in het AB. Alle partijen hebben hier actief aan meegewerkt, maar op dit moment is er nog geen vervolg vastgesteld.

1.5 Er zijn nog wachtlijsten bij VTT, al heeft de extra investering in 2024 deze meer beheersbaar gemaakt

De extra middelen die in 2024 door het AB zijn toegekend hebben als resultaat dat de stijging van de wachtlijsten omgebogen is. Daarvoor is echter tijd nodig geweest, omdat de beschikbare ruimte niet direct kon worden ingevuld. De arbeidsmarkt is moeizaam, inhuur via detacheringsbureaus of ZZP-ers is twee keer zo duur (waardoor minder productie wordt geleverd voor hetzelfde geld) en de medewerkers die in dienst komen hebben enkele maanden tijd nodig voordat ze volledig inzetbaar zijn.

1.6 Extra financiering is noodzakelijk om de wettelijke taken in 2025 en verder uit te kunnen voeren

Zonder extra financiering valt VTT terug op de voor 2025 vastgestelde begroting. Deze is gebaseerd op de in 2021 vastgestelde begroting (plus indexering). Sindsdien is er een zeer sterke groei in werkaanbod geweest (meldingen +32%, adviezen +26%, vervolgdiensten +42% monitormomenten +3%). Zonder extra middelen kan VTT haar wettelijke taken niet uitvoeren en zullen opnieuw (lange) wachtlijsten ontstaan met onaanvaardbare risico's voor de mensen die op de wachtlijst staan, zoals het verergeren van de situatie en het ontstaan van escalaties.

1.7 Het gevraagde bedrag is onderbouwd

Voor Veilig Thuis Twente is het gevraagde bedrag onderbouwd in bijlage 1.

2.1 en 3.1 Een periode van twee jaar stelt VTT beter in staat om medewerkers aan te trekken en vast te houden en is doelmatiger dan 1 jaar

In 2024 heeft VTT een tijdelijke begrotingsuitbreiding gekregen, welke in de praktijk moeilijk in te vullen bleek. Op de huidige arbeidsmarkt kiezen mensen niet voor heel korte contracten. Daarnaast wordt het vanaf 2025 moeilijker om tijdelijke arbeidskrachten in te zetten. Het inhuren van ZZP-ers voor reguliere taken die onze eigen medewerkers ook uitvoeren, wordt vanaf 2025 in verband met wet- en regelgeving moeizaam. Dat bedreigt de continuïteit van de organisatie. Tenslotte heeft de onzekerheid over financiering en de continue hoge werkdruk effect op het blijven binden en boeien van medewerkers en heeft het een negatief effect op het ziekteverzuim.

2.2 Een begrotingswijziging is de reguliere werkwijze

Op het moment dat we voorzien dat er meer uitgaven moeten worden gedaan, ligt een begrotingswijziging voor de hand. Dit is de reguliere werkwijze. We combineren de zienswijzeprocedure van de begrotingswijziging 2025 met de ontwerpbegroting van 2026. Dit biedt de gemeenten de mogelijkheid om alsnog een integrale afweging te maken. Bovendien is dit het meest efficiënt omdat op deze wijze voorkomen wordt dat we twee keer kort na elkaar naar de raden gaan voor een zienswijze. Dit betekent dat definitieve besluitvorming over de begrotingswijziging is voorzien voor uw vergadering van 10 september 2025. We vragen nu in te stemmen met het voornemen om dit te doen.

3.1 Begroting 2026 wordt nog opgesteld

De tijdelijke uitbreiding van VTT wordt opgenomen in de primaire begroting van 2026. Deze begroting wordt voordat deze definitief wordt vastgesteld door uw bestuur, voor een zienswijze voorgelegd aan de gemeenteraden.

4.1 Ook in 2025 worden incidentele renteopbrengsten verwacht

Via de 2e Bestuursrapportage 2024 hebben wij u geïnformeerd dat we € 947.000 aan rente opbrengsten schatkistbankieren verwachten. De renteopbrengsten 2024 zijn fors in verband met overgebleven SPUK-gelden 2023. De verwachting is dat deze bedragen in 2025 worden terugbetaald aan het Rijk en daardoor onze liquide middelen af gaan nemen. Als we onze liquide middelen zuiveren door de terug te betalen SPUK-gelden af te halen, verwachten we in 2025 incidenteel een rente opbrengst van € 250.000 te kunnen realiseren. De begrotingsuitbreiding VTT voor 2025 van € 983.000 wordt verminderd met de verwachte renteopbrengsten en het saldo hiervan, € 733.000, wordt in rekening gebracht bij de gemeenten.

Kanttekening

1.1. Een voorstel voor structurele financiering is nog niet mogelijk

Het voorstel dat nu wordt gedaan voor VTT is geen voorstel voor structurele financiering. Er is tijd nodig om een plan van aanpak te maken en te implementeren. Hiervoor is in 2024 het BMC-onderzoek uitgevoerd, wat nog niet tot een vastgesteld Plan van Aanpak heeft geleid. Hierop vooruitlopend en vooruitlopend op de resultaten van de kerntakendiscussie stellen wij een incidentele bijdrage voor, voor 2025 en 2026. Het plan van aanpak dat naar aanleiding van het BMC onderzoek wordt opgesteld en de uitkomsten van de kerntakendiscussie kunnen effect hebben op het structureel benodigde bedrag voor VTT vanaf 2027 en verder. Het aantal meldingen zou bijvoorbeeld initieel kunnen oplopen, als Veilig Thuis Twente beter te vinden is. De hoop en verwachting is dat de doorontwikkeling van Veilig Thuis Twente uiteindelijk leidt tot toename van de veiligheid met afname van het aantal meldingen als gevolg.

1.2. Niet alle taken van Veilig Thuis worden gedekt door de tijdelijke begrotingswijziging.

Door het toevoegen van deze 4,7 fte maatschappelijke werker ontstaat geen ruimte om andere taken, zoals voorlichting, advisering in gemeenten, bij ketenpartners weer in volle omvang op te pakken. De zichtbaarheid van VTT in overleggen, werkgroepen, et cetera is niet optimaal. Op uitvoeringsniveau is de vraag om aan te sluiten bij multidisciplinaire overleggen of op een andere manier een ondersteuningstraject (=herhaald advies al dan niet met bv een gezamenlijk huisbezoek) groter dan waar we aan kunnen voldoen. Hiermee is ook de rol van VTT bij preventieve/vroegtijdige interventie onderbelicht. Vragen om participatie in regionale werkgroepen moeten we zorgvuldig blijven wegen en is lang niet altijd mogelijk. De inzet van gedragswetenschappers (GW) in gemeenten blijft op het huidige (afgeschaalde = +/- 50%) niveau.

1.3 De toename van werkvoorraad in 2024 is niet meegenomen in deze begrotingswijziging.

In 2024 is de werkvoorraad opnieuw toegenomen ten opzichte van 2023. Het aantal adviezen is

toegenomen met 12%, meldingen met 1%, vervolgdiensten met 17% en monitormomenten met 43% (dit is echter het gevolg van de inzet van het monitorteam in 2023 op meldingen). Het is nog niet duidelijk hoe structureel deze toename is daarom nemen we deze toename nog niet mee in deze begrotingswijziging.

1.4. Het gevraagde bedrag ligt hoger dan het toegekende bedrag in 2024

In 2024 is een bedrag toegekend van € 566.000. Dit bedrag is berekend voor een periode van 9 maanden. Omgerekend naar een heel jaar komt dat uit op € 755.000. Toename in overhead + materieel, scholing en piket werden in 2024 niet toegekend. Reden dat er toch weer om het volledig bedrag wordt gevraagd is omdat met extra fte ook extra kosten meekomen. Juist de uitbreiding van fte vraagt extra investering op bedrijfsvoering, in de vorm van werving en selectie, ICT middelen, werkplek et cetera. Voorts ziet VTT het als haar verantwoordelijkheid om medewerkers die in de avond, nacht en weekenduren werken goed ondersteund op pad te laten gaan. Zij moeten terug kunnen vallen op gedragswetenschappers en management in geval van advies, kernbesluiten of nood. VTT heeft de wachtlijst niet terug kunnen dringen in de periode dat de tijdelijke formatie niet ingevuld was. Verder is zij (zoals verwacht) nauwelijks in staat geweest om maatwerktaken zoals voorlichting en aanvullende advisering uit te voeren.

2.1 Er zijn nu al onvermijdbare uitgaven

Door de lange doorlooptijden van de zienswijzeprocedure, tot medio september 2025, is het onduidelijk of de organisatie in de tussentijd kan investeren. Niet investeren leidt tot grote en onaanvaardbare risico's. Daarom de kanttekening dat er nu al onvermijdbare uitgaven moeten worden gedaan. Er zijn uitgaven die gedaan zijn op basis van de extra financiering van 2024, waarvan de kosten in 2025 doorlopen, zoals contracten van in 2024 aangenomen extra medewerkers. Deze uitgaven kunnen niet wachten tot het voltooien van de zienswijzeprocedure. Bij vertrek van medewerkers zullen deze vervangen moeten worden om als VTT te kunnen voldoen aan de wettelijke verplichting. In de eerste en tweede Bestuursrapportage 2025 zullen wij hierover rapporteren.

4.1 Hogere renteopbrengsten ramen en/of renteopbrengsten ramen voor 2026 is te risicovol

De hoogte van de renteopbrengsten is afhankelijk van verschillende factoren. Het is afhankelijk van de omvang van onze banktegoeden. Deze omvang is vervolgens weer afhankelijk van diverse andere factoren zoals betaalritme van subsidies, projecten en gemeentelijke bijdragen. De tweede bepalende factor is het rentepercentage. Dit percentage is afhankelijk van factoren zoals inflatie, beleid van de Europese Centrale Bank en beleid van het Rijk. Het ministerie van Financiën wil namelijk de rente bij het schatkistbankieren verlagen om zo het schatkistbankieren voor decentrale overheden minder gunstig te maken en voor het Rijk juist gunstiger. Daarom is het niet verstandig om nu al ook voor 2026 renteopbrengsten te ramen. Eind 2025 zullen we opnieuw beoordelen of en in welke omvang renteopbrengsten voor 2026 worden verwacht.

4.2 U kunt er ook voor kiezen om geen renteopbrengsten te ramen

Het ramen van renteopbrengsten kent altijd risico's omdat het afhankelijk is van diverse factoren die moeilijk te beïnvloeden zijn. Bij het bepalen van de raming van € 250.000 zijn diverse beheersingsmaatregelen genomen om het risico te verminderen. Zoals rekening houden met een lagere omvang van de banktegoeden en lager rentepercentage dan het gemiddelde van 2024. Als de renteopbrengsten niet worden geraamd, dan worden de gerealiseerde opbrengsten als een voordelig resultaat bij de jaarrekening van 2025 in 2026 uitgekeerd aan de gemeenten. Door de renteopbrengsten te ramen wordt aan de voorkant in 2025 al een lager financieel beroep gedaan op de gemeenten.

Kosten, baten, dekking

Gemeente (bedragen in €)	Aantal Inwoners begroting 2025	Uitbreiding Veilig Thuis Twente 2025	Raming rente opbrengsten 2025	In rekening te brengen bedrag bij gemeenten
Almelo	74.164	113.715	-28.935	84.780
Borne	24.638	37.777	-9.612	28.165
Dinkelland	26.739	40.999	-10.432	30.567
Enschede	161.852	248.167	-63.146	185.021
Haaksbergen	24.349	37.334	-9.500	27.835
Hellendoorn	36.258	55.594	-14.146	41.448
Hengelo	83.087	127.397	-32.416	94.981
Hof van Twente	35.439	54.338	-13.826	40.512
Losser	23.380	35.848	-9.122	26.727
Oldenzaal	31.795	48.751	-12.405	36.346
Rijssen-Holten	38.681	59.309	-15.091	44.218
Tubbergen	21.397	32.808	-8.348	24.460
Twenterand	34.073	52.244	-13.293	38.950
Wierden	24.935	38.233	-9.728	28.504
Totaal	640.787	982.514	-250.000	732.514

Communicatie

- De raden worden via de ontwikkelingsbrief 2026 in januari 2025 geïnformeerd over deze ontwikkeling.
- Daarna worden de raden eind maart 2025 per brief geïnformeerd over de begroting(swijziging) en krijgen de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen.

Vervolg

Datum	Wie	Wat
15 januari 2025	AB	Besluitvorming AB - Verwerken besluitvorming in voorstel begrotingswijziging 2025 en begroting 2026
maart - juli 2025	Raden	Zienswijzeprocedure raden over begrotingswijziging 2025 en begroting 2026
10 september 2026	AB	Met verwerking van zienswijzen van raden, besluitvorming over begrotingswijziging 2025 en begroting 2026

Bijlagen

1. Memo risico's VTT + toelichting Begrotingswijziging 2025

Besluit algemeen bestuur:

Besluit AB:

-Voorstel 1: Incidentele begrotingsuitbreiding volgens voorstelde bedrag van €983.000 is afgewezen. In plaats daarvan is het AB akkoord met financiering van € 688.000.

Voorstel 2: De incidentele begrotingsuitbreiding volgens het besluit bij voorstel 1 wordt toegekend voor 2025.

-Voorstel 3 is niet in stemming gebracht omdat er niet genoeg draagvlak is. Besluitvorming financiering voor 2026 wordt uitgesteld tot na de Kerntakendiscussie.

-Voorstel 4 is akkoord.

Uitslag stemmen over oorspronkelijke voorstel 1 en 2

Gemeenten	Besluit	Stemwaarden inwoners
Almelo	Tegen	74.317
Borne	Tegen	24.639
Dinkelland		
Enschede	Tegen	161.738
Haaksbergen	Tegen	24.359
Hellendoorn	Tegen	36.264
Hengelo	Voor	83.058
Hof van Twente	Tegen	35.446
Losser	Voor	23.376
Oldenzaal	Voor	31.794
Rijssen-Holten	Tegen	38.675
Tubbergen	Voor	21.397
Twenterand	Voor	34.073
Wierden	Voor	24.931

Totaal voor	218.629
Totaal tegen	395.438
Voorstel:	Afgewezen

Begrotingswijziging 2025 – aangepast nav besluitvorming bijdrage per gemeente:

Gemeenten	Aantal inwoners	Uitbreiding Veilig Thuis Twente	Raming renteopbrengsten	Bij gemeenten in rekening te brengen bedrag
Almelo	74.164	79.604	-28.935	50.669
Borne	24.638	26.445	-9.612	16.833
Dinkelland	26.739	28.700	-10.432	18.268
Enschede	161.852	173.724	-63.146	110.578
Haaksbergen	24.349	26.135	-9.500	16.635
Hellendoorn	36.258	38.918	-14.146	24.772
Hengelo	83.087	89.182	-32.416	56.766
Hof van Twente	35.439	38.039	-13.826	24.212
Losser	23.380	25.095	-9.122	15.973
Oldenzaal	31.795	34.127	-12.405	21.723
Rijssen-Holten	38.681	41.518	-15.091	26.427
Tubbergen	21.397	22.967	-8.348	14.619
Twenterand	34.073	36.572	-13.293	23.279
Wierden	24.935	26.764	-9.728	17.036
Totaal	640.787	687.790	-250.000	437.790

Enschede

15-1-2025

Secretaris

S. Engbers (plaatsvervangend)

voorzitter

drs. C.F.M. Bruggink

Memo risico's Veilig Thuis Twente

Datum: 15-01-2025
Aan: Algemeen bestuur SamenTwente
Opgesteld door: Veilig Thuis Twente (VTT)
contactpersoon Anne-Marie Kok

Aanleiding

Op 14 februari 2024, gelijktijdig met de behandeling van de begrotingsuitbreiding, heeft het Algemeen Bestuur (AB) van SamenTwente besloten een verdiepend onderzoek uit te voeren naar de ontwikkeling van meldingen bij Veilig Thuis en de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties binnen de keten. Ook is besloten een kerntakendiscussie te voeren binnen SamenTwente. Als gevolg daarvan werd er besloten Veilig Thuis Twente tijdelijk extra financiële ruimte te bieden, totdat de uitkomsten van beide onderzoeken duidelijk zijn.

In de bestuurlijke bijeenkomst van 25 september 2024 is besloten om de deadline van de kerntakendiscussie op te schuiven naar 1 mei 2025, wat betekent dat er voor Veilig Thuis Twente een nieuwe tijdelijke voorziening noodzakelijk is, aangezien er nog geen definitieve besluiten over de toekomst van de organisatie genomen kunnen worden.

Tijdens de AB-bijeenkomst op 13 november 2024 zijn de uitkomsten van het BMC-onderzoek gepresenteerd, maar er zijn nog geen conclusies getrokken over de impact van deze bevindingen.

Deze memo heeft als doel een onderbouwing te geven voor de gevraagde begrotingswijziging 2025.

De inhoud is grotendeels gelijk aan de memo van vorig jaar, met een korte beschrijving van relevante ontwikkelingen, de wettelijke taken van Veilig Thuis Twente (VTT), de cijfers van de afgelopen vier jaar, en de noodzakelijke maatregelen om de organisatie in staat te stellen haar taken uit te voeren.

Ontwikkelingen sinds vorige tijdelijke begrotingsuitbreiding

1. *Ontwikkeling toekomstscenario kind en gezinsbescherming (TS)*

Het TS is een omvangrijk hervormingsprogramma, gericht op het verbeteren van de jeugdbescherming en gezinszorg in Nederland. Dit programma wordt geleid door de ministeries van Justitie en Veiligheid (JenV) en Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Met deze hervormingen streeft het Toekomstscenario naar een duurzame, effectieve en rechtvaardige jeugdbescherming die beter aansluit op de realiteit en behoeften van gezinnen. In Twente wordt nog niet in een proeftuin gewerkt aan het TS, in het land zijn 13 officiële proeftuinen. De verwachting is dat Twente op korte termijn hierin stappen gaat maken. Landelijk zal in mei een besluit vallen over de vorm, taken, financiering en wettelijke basis van de regionale veiligheidsteam. Daarna volgt verdere uitwerking en een wetgevingstraject 2027 en implementatie (2028-2030).

2. *Brief + opdracht IGJ*

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) heeft Veilig Thuis de opdracht gegeven een plan te maken om meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling tijdig te beoordelen en te behandelen. Dit komt voort uit de bevinding dat Veilig Thuis-organisaties in Nederland moeite hebben om de wettelijke termijnen voor de behandeling van meldingen te halen, wat ernstige gevolgen heeft voor de veiligheid van kinderen en gezinnen.

3. *Toename van adviezen en vervolgdiensten*

De werkdruk binnen VTT is verder toegenomen, vooral door een stijging van 12% in het

aantal adviezen en 17% in vervolgdiensten. De instroom van meldingen is gestabiliseerd, maar de complexiteit van de zaken neemt toe, wat meer van het personeel vraagt.

4. *Toename verzuim*

Na een afname van het ziekteverzuim in 2023, is er in 2024 weer een stijging te zien. Dit is waarschijnlijk het gevolg van de voortdurende hoge werkdruk en de toename van zware casuïstiek.

5. *Afname van wachtlijsten in laatste kwartaal 2024*

De extra middelen die in 2024 door het AB zijn toegekend hebben als resultaat dat de stijging van de wachtlijsten omgebogen is. Daarvoor is echter tijd nodig geweest, omdat de beschikbare ruimte niet direct kon worden ingevuld. De arbeidsmarkt is moeizaam, inhuur via detacheringsbureaus of ZZP-ers is twee keer zo duur (waardoor minder productie wordt geleverd voor hetzelfde geld) en de medewerkers die in dienst komen hebben enkele maanden tijd nodig voordat ze volledig inzetbaar zijn.

Wat doet Veilig Thuis?

Veilig Thuis is het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (HG/KM). Slachtoffers, daders en omstanders kunnen hier terecht voor deskundige hulp en advies. Veilig Thuis is er voor iedereen, jong en oud, die te maken heeft met huiselijk geweld of kindermishandeling. Veilig Thuis geeft advies en biedt ondersteuning, ook aan professionals. Veilig Thuis biedt de helpende hand, doorbreekt onveilige situaties en zet mensen in beweging. Veilig Thuis biedt perspectief op een betere situatie waardoor mensen weer toekomst hebben. Mét of zonder elkaar.

Veilig Thuis is het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Veilig Thuis is er voor iedereen die te maken heeft met huiselijk geweld of kindermishandeling, en biedt advies en ondersteuning aan zowel professionals als inwoners. Onze wettelijke taken zijn onder andere:

- Advies geven over huiselijk geweld en kindermishandeling.
- Meldingen in ontvangst nemen en onderzoeken of er sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling.
- Zo nodig vervolgstappen ondernemen, zoals het inschakelen van vrijwillige hulp, de Raad voor de Kinderbescherming, of de politie.
- Terugkoppeling aan de melder.

Daarnaast heeft Veilig Thuis vanuit haar expertise op het gebied van geweld in afhankelijkheidsrelaties aanvullende taken, waaronder advisering en voorlichting aan gemeenten en ketenpartners, het toetsen van tijdelijke huisverboden, en deelname aan multidisciplinaire overleggen zoals Code Rood en MDO's. Onze taken vinden hun basis in de Jeugdwet, de Wmo, en de verplichting tot het instellen van een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Veel van de meldingen die Veilig Thuis ontvangt, zijn ernstig en illustreren de intensiteit van ons werk.

Onderstaand kader geeft regelmatig voorkomende situaties weer waarin Veilig Thuis een rol heeft.

- Een 11-jarig meisje moest toezien hoe haar vader haar moeder met een mes levensbedreigend verwondde.
- Twee kinderen van 2 en 5 jaar zijn door de spoedeisende psychiatrie aangetroffen bij een psychotische moeder.
- Een meisje van 14 jaar vertelt op school dat ze niet meer naar huis wil, omdat haar stiefmoeder haar achterstelt ten opzichte van haar halfzusjes.
- Een 16-jarig meisje loopt vlak voor de zomervakantie weg omdat ze bang is uitgehuwelijkt te worden.
- Een verslaafde vrouw meldt zich na acht maanden zwangerschap bij het ziekenhuis voor de eerste zwangerschapscontrole.
- Een 4-jarige jongen is alleen thuis en staat te huilen in een open raam op de derde verdieping.
- Een dementerende vrouw wordt door haar dochter vastgebonden, zodat ze zelf even rustig weg kan om boodschappen te doen
- Een volwassen zoon woont bij zijn hulpbehoevende vader en heeft beschikking over de bankpas. Geld van vader gaat op aan drugs
- Een baby van enkele dagen wordt door de kinderarts gemeld vanwege ernstig, levensbedreigend en onverklaarbaar letsel

Ontwikkeling 2020-2024

Sinds 2020 is het aantal meldingen bij VTT aanzienlijk gestegen. Het aantal meldingen bijvoorbeeld is in 2024 met 32% gestegen ten opzichte van 2020. Dit heeft ook geleid tot een toename van het aantal vervolgdiensten en adviezen, die vaak intensief en tijdrovend zijn. Ook het aantal adviezen is sterk gestegen ten opzichte van 2020. De formatie van Veilig Thuis Twente is sinds 2020 niet structureel aangepast aan de groei van de werkdruk, wat resulteert in een te hoge werkbelasting voor het personeel en het ontstaan van wachtlijsten.

De afname van het aantal monitormomenten in 2023 was éénmalig en was het gevolg van het inzetten van de medewerkers van team monitoring bij de wachtlijstaanpak in 2023. In 2024 is het aantal monitoringmomenten weer op het oude niveau.

<i>Jaar</i>	<i>aantal adviezen</i>	<i>aantal meldingen</i>	<i>aantal vervolgdiensten</i>	<i>aantal monitormomenten</i>	<i>totaal</i>
2020	3.055	3.265	340	565	7.225
2021	3.285	3.525	430	709	7.949
2022	3.115	4.020	415	535	8.085
2023	3.441	4.273	413	393	8.520
(prognose) 2024	3.850	4.300	485	580	9.215
Ontwikkeling	+26%	+32%	+42%	+3%	28%

Versterking Veilig Thuis Twente

In het AB voorstel van 15 januari 2025 wordt gevraagd om de begroting 2025 van Veilig Thuis Twente te verhogen met een incidentele bijdrage van € 982.514,11. Dit is dezelfde uitbreiding als is gevraagd in 2024, ondanks de groei in instroom. VTT zet zich in om dit zelf op te lossen. Hierin zit een risico, ook vanwege de opdracht van de IGJ om te komen tot een plan om wachtlijstvrij te werken.

Omschrijving	-	Bedragen in €
	FTE / %	
<i>Rand voorwaardelijke uitgaven:</i>		
teamleider (ingevoerd in 2023)	1,17	140.529
basisarts	1,00	106.862
piket gedragswetenschappers en management (ingevoerd in 2023)		81.625
Taakstelling uit verleden		50.000
Materieel budget		25.518
Scholingskosten 2% van loonsom	2,00%	13.755
Bedrijfsvoering/overhead	17,65%	123.822
Subtotaal	-	542.111
<i>Uitgave vanwege toename in work-load o.b.v. TOC-onderzoek 2023:</i>		
frontoffice	2,4	224.844
backoffice	2,3	215.514
Subtotaal	4,7	440.358
Totaal		982.469

Het betreft noodzakelijke uitgaven. De noodzakelijk extra uitgaven zijn in de begroting uiteen te zetten in twee categorieën:

- uitgaven om de forse toename in het aantal meldingen op te kunnen vangen (zoals geconcludeerd in het TOC-onderzoek van 2023)
- rand voorwaardelijke uitgaven

In onderstaande tabellen wordt per onderdeel een onderbouwing gegeven van de reden dat SamenTwente deze uitgave als noodzakelijk beschouwt en wat de risico's zijn als hiervoor niet wordt gekozen.

Uitgaven vanwege toename in work-load; toevoegen 4,7 fte maatschappelijk werker conform resultaten TOC-onderzoek 2023

Met deze capaciteit kunnen we de huidige dienstverlening, bij gelijk blijven van meldingen voortzetten. De ondersteuning van gemeente blijft op het huidige (afgeschaalde) niveau.

Omschrijving	Waarom?	Risico als we het niet doen
4,7 fte maatschappelijk werker	Extra capaciteit nodig om meldingen op te pakken en onderzoeken uit te voeren door de toename in instroom.	Wachtlijsten, wat kan leiden tot calamiteiten, verergering van situaties, verhoogde werkdruk en risico op verzuim en verloop.

Randvoorwaardelijke uitgaven

<i>Omschrijving</i>	<i>Waarom?</i>	<i>Risico als we het niet doen</i>
Extra teamleider (van 1,72 fte naar 2,89 fte)	Teamleiders hadden een te grote span of control (30+), er was onvoldoende aandacht voor medewerkers, en de toename in meldingen en complexiteit vraagt meer van teamleiders.	Overbelasting van teamleiders, onvoldoende aandacht voor medewerkers met als gevolg verhoogd ziekteverzuim en verloop.
Inzet basisarts (1 fte)	Ondersteuning van de vertrouwensarts door een basisarts is noodzakelijk om medische expertise in te zetten bij meldingen.	Zonder medische expertise kunnen er belangrijke medische gegevens over het hoofd worden gezien, wat kan leiden tot verkeerde besluiten.
Piketvergoeding	Beschikbaarheid van gedragswetenschappers en leidinggevendenden bij acute situaties in 24-uurs crisisdienst.	Niet voldoen aan landelijke afspraken, wat resulteert in vertragingen in crisissituaties en gebrek aan nazorg voor medewerkers na incidenten.
Taakstelling	De resterende taakstelling van € 50.000 kan alleen worden ingevuld door formatie te reduceren.	Verhoogde werkdruk door minder personeel, wat niet aansluit bij de opgave van Veilig Thuis Twente.
Materieelbudget / Scholingskosten / Bedrijfsvoering	Noodzakelijke uitgaven voor bijvoorbeeld scholing van medewerkers en vervoerskosten.	Bij ontbreken van extra middelen kunnen medewerkers niet voldoen aan wettelijke verplichtingen voor scholing en andere operationele taken.

Met deze investering kan VTT werken zonder wachtlijsten, mits de instroom gelijk blijft. Dit werd in 2023 duidelijk toen de extra inzet van formatie, gefinancierd door een incidentele subsidie vanuit de centrumgemeente Enschede, VTT in staat stelde om de wachtlijsten te verminderen en de huidige instroom beter te beheersen. In 2024 is met extra middelen van 14 gemeenten een vergelijkbaar resultaat behaald, al was de uitvoering daarvan complexer. De druk blijft echter groot, hoewel de groei in instroom enigszins is afgevlakt.

Door de toevoeging van 4,7 fte maatschappelijke werkers komt er geen ruimte om andere taken, zoals voorlichting en advisering in gemeenten of bij ketenpartners, weer volledig op te pakken. De zichtbaarheid van VTT in overleggen en werkgroepen is daardoor suboptimaal. Op uitvoeringsniveau is er een grotere vraag om aan te sluiten bij multidisciplinaire overleggen of om ondersteuningstrajecten (bijvoorbeeld herhaald advies of gezamenlijke huisbezoeken) te bieden dan we kunnen vervullen. Dit zorgt ervoor dat preventieve en vroegtijdige interventies onderbelicht blijven. Vragen om participatie in regionale werkgroepen moeten we zorgvuldig afwegen en kunnen niet altijd worden ingewilligd.

Overige risico's

Als VTT niet op sterkte is, vermindert de maatschappelijke impact. VTT wordt dan minder toegankelijk voor ketenpartners die willen sparren over geweld in afhankelijkheidsrelaties. Het doorbreken van geweldspatronen conform de Regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling vereist samenwerking aan veiligheids- en hulpverleningsplannen, herstelplannen en stabilisatie.

Wanneer VTT niet voldoende capaciteit heeft, komen vragen over huiselijk geweld en kindermishandeling bij andere organisaties terecht die vaak minder toegerust zijn om deze adequaat te beantwoorden. Dit verhoogt de werkdruk bij partners zoals de politie en gemeenten, die meer zelf moeten doen en minder capaciteit hebben voor hun kerntaken.

Tenslotte

De komende jaren zullen er ingrijpende veranderingen plaatsvinden voor VTT en gemeenten. Het toekomstscenario voor kind- en gezinsbescherming zal de manier waarop samengewerkt wordt binnen de keten beïnvloeden. De Hervormingsagenda Jeugd zal gevolgen hebben voor de werkwijze van de lokale toegang en de samenwerking tussen lokale toegang, VTT en toekomstige regionale veiligheidsteams. VTT wil volop inzetten op deze ontwikkelingen, omdat ze concrete mogelijkheden bieden om meer preventief te werken, iets waar zowel VTT als gemeenten al langer naar streven. Deze ontwikkelingen, gecombineerd met de uitkomsten van het BMC-onderzoek bieden hiervoor concrete handvatten. Tot die tijd heeft VTT de gevraagde middelen nodig om haar wettelijke taken goed uit te voeren.